

Uchwała nr 13/2004
Zarządu Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP
w Katowicach
z dnia 13.05.2004r.

w sprawie: zmiany uchwały nr 36/2001 Zarządu Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP z dnia 21.12.2001r. – (z późniejszymi zmianami) w sprawie „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej KZK GOP” i wprowadzenia jednolitego tekstu.

Na podstawie §19 ust. 3 pkt.5 Statutu KZK GOP (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Katowickiego nr 15/96 z dnia 26.08.1996r. z późniejszymi zmianami)

Zarząd Związku uchwała:

§1

Od dnia 1 czerwca 2004 r. wprowadza się następujące zmiany do obowiązującego tekstu „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej KZK GOP”

1.

§2 pkt.2 dodaje się ppkt. c w brzmieniu:

c) bilety zakupione u konduktora zgodnie z obowiązującym Cennikiem.

2.

§4 pkt.1 ppkt. e otrzymuje brzmienie:

- emeryci, renciści (z wyłączeniem rent rodzinnych) nie pozostający w stosunku pracy, na podstawie dowodu osobistego oraz aktualnego odcinka renty (emerytury) lub

wyciągu z banku potwierdzającego wypłacone świadczenie. **Nie jest wymagane, aby kwota świadczenia była czytelna.**

3.

§6 pkt.1 otrzymuje brzmienie:

Sprzedaż biletów komunikacji miejskiej KZK GOP w cenach nominalnych odbywa się:

- a) w punktach stacjonarnych i automatach,
- b) przez konduktorów na specjalnie oznaczonych liniach.

4.

§7 pkt.1. otrzymuje brzmienie:

Kupującemu bilet okresowy imienny miesięczny (**kwartalny**) przysługuje prawo zwrotu tego biletu najpóźniej do 5-tego dnia miesiąca jego **obowiązywania (pierwszego miesiąca obowiązywania)**. Przy zwrocie biletu potrąca się opłatę manipulacyjną, w wysokości 20% nominalnej ceny biletu.

5.

§ 8 pkt.1 otrzymuje brzmienie:

Pasażer po wejściu do pojazdu bez zbędnej zwłoki (przed zajęciem miejsca siedzącego) zobowiązany jest do:

- a) **skasowania lub zakupu biletu u kierowcy i jego skasowania, lub**
- b) **zakupu biletu u konduktora,**

chyba, że pasażer posiada bilet nie wymagający kasowania i nie przewozi zwierząt lub bagażu wymagającego uiszczenia opłaty za przejazd.

6.

§ 8 pkt.3 otrzymuje brzmienie:

W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu **ważny** bilet przysługuje prawo kontynuowania podróży na podstawie posiadanego biletu następnym pojazdem linii przebiegającej tą samą trasą.

7.

§ 8 pkt.4 otrzymuje brzmienie:

94

Pasażer dokonujący przejazdu na odcinku jednego przystanku również jest zobowiązany **posiadać ważny bilet**.

8.

§ 9 pkt.2 otrzymuje brzmienie:

Kontrolerzy (**konduktorzy**) uprawnieni są do sprawdzania czy pasażer podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzęta) na podstawie ważnego biletu oraz czy korzystając z bezpłatnych lub ulgowych przejazdów posiada dokumenty uprawniające do tego. Kontrolerzy (**konduktorzy**) mogą też sprawdzać czy podróż (przewóz) odbywa się zgodnie z "Zasadami porządkowymi" (załącznik do Taryfy).

9.

§ 9 pkt.4 otrzymuje brzmienie:

O ile pasażer nie jest w stanie uiścić opłaty dodatkowej w pojeździe, celem sporządzenia protokołu wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej kontroler (**konduktor**) ma prawo żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości (zawierającego fotografię i adres zamieszkania).

10.

§ 9 pkt.5 otrzymuje brzmienie:

W razie odmowy zapłacenia należności i niemożności ustalenia tożsamości pasażera, kontroler (**konduktor**) ma prawo zwrócić się do funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, które mają, zgodnie z przepisami prawa, uprawnienia do ustalania tożsamości osób, o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia tożsamości pasażera.

§2

Od dnia 1 czerwca 2004 r. wprowadza się następujące zmiany do obowiązującego tekstu „Zasad Porządkowych” załącznik do „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej KZK GOP”:

Każdorazowo, w tekście „**Zasad porządkowych**” – załącznik do taryfy, po słowie kontroler dodaje się „(**konduktor**)”.

§3

Przyjąć tekst jednolity „Taryfy przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej KZK GOP”, w brzmieniu określonym załącznikiem do niniejszej uchwały.

§4

Traci moc Uchwała Zarządu Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach Nr 36/2001.

§5

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu

[Handwritten signature]
Romań Urbańczyk

Z-CA DYREKTORA
ds. Rozwoju

[Handwritten signature]
Grzegorz Dydkowski

[Handwritten signature]
ADWOKAT
Andrzej Konieczko

Kierownik Działu
Organizacyjnego i Spraw Pracowniczych

[Handwritten signature]
Grażyna Bogacz

T A R Y F A
przewozu osób i bagażu w komunikacji miejskiej KZK GOP

Uchwała Zarządu KZK GOP nr 13/2004 z dnia 13 maja 2004 roku

§ 1. Zakres obowiązywania Taryfy.

1. Niniejsza Taryfa określa zasady korzystania z komunikacji organizowanej przez KZK GOP Katowice.
2. Załącznikiem do Taryfy są Zasady porządkowe obowiązujące w komunikacji miejskiej KZK GOP.

§ 2. Opłaty za przejazd.

1. Pasażerowie mogą odbywać podróż tylko i wyłącznie na podstawie ważnych biletów lub dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych.
2. Za bilety ważne uważa się:
 - a) bilety przeznaczone do kasowania (jednorazowe, dwukrotnego kasowania, wieloprzejazdowe okresowe) - skasowane czytelnie w miejscu oznaczonym na bilecie, zgodnie z obowiązującym Cennikiem i nie więcej razy niż wynika to z rodzaju biletu,
 - b) bilety wyłączone z kasowania (okresowe, miesięczne) - ostemplowane i wypisane czytelnie, w sposób trwały (tj. piórem lub długopisem), zgodnie z oznaczeniami na bilecie (imię i nazwisko oraz w przypadku biletów na jedno miasto/gminę - miasto/gmina, na terenie których pasażer będzie podróżował),
 - c) **bilety zakupione u konduktora zgodnie z obowiązującym Cennikiem.**
3. Bilet imienny jest ważny tylko i wyłącznie z dokumentem tożsamości.
4. Okres ważności biletów okresowych określony jest przez rodzaj biletu:
 - a) bilety kwartalne ważne są przez trzy kolejne miesiące od miesiąca zaznaczonego przez kolekturę, w której został zakupiony bilet,
 - b) bilety miesięczne ważne są od 1 do ostatniego dnia miesiąca
 - c) bilety kilkudniowe (1, 2, 5, 7, 14 -dniowe itp.) ważne są przez określoną ilość dni, wynikającą z charakteru biletu, z czego pierwszym dniem ważności jest data ostemplowania przez kolekturę lub dzień skasowania biletu przez pasażera w pierwszym pojeździe, w jakim pasażer podróżował z tym biletem.
5. Przejazdy na liniach KZK GOP odbywają się na podstawie biletów wydanych przez KZK GOP lub za zgodą Zarządu KZK GOP na podstawie biletów wydawanych przez innych współorganizatorów. Na liniach wspólnych dopuszcza się możliwość podróżowania z biletami wydanymi przez innych organizatorów, zgodnie z zawartymi w pojeździe informacjami taryfowymi.
6. Dokumenty uprawniające do ulg oraz dokumenty tożsamości, o których mowa w dalszej części Taryfy, muszą być wydane przez uprawnione odrębnymi przepisami organy.

§ 3. Przejazdy bezpłatne.

Do przejazdów bezpłatnych uprawnieni są:

1. Posłowie na Sejm i Senatorowie - na podstawie ważnych legitymacji.
2. Radni Rady Miasta (Gminy) w granicach administracyjnych danego miasta (gminy) - na podstawie ważnej legitymacji radnego.
3. Dzieci do 4-go roku życia, tj. do dnia 4 rocznicy urodzin, wraz z wózkiem - na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się dzieckiem w czasie podróży.
4. Dzieci uczęszczające do przedszkoli specjalnych na podstawie legitymacji podróżującego z nimi opiekuna (MEN III/4) oraz uczniowie szkół specjalnych i integracyjnych - na podstawie legitymacji wydanej przez szkołę (wzór MEN II/182)

- 87
5. Dzieci i młodzież dotknięta inwalidztwem lub niepełnosprawna (do 18 roku życia) - przy przejazdach z miejsca zamieszkania (pobytu) do przedszkola, szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawczej ośrodka rehabilitacji, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej i z powrotem na podstawie jednego z niżej wymienionych dokumentów:
 - a) Legitymacji szkolnej dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnością (wzór MEN II/182),
 - b) orzeczenia komisji lekarskiej d/s inwalidztwa stwierdzającego zaliczenie do jednej z grup inwalidów (I, II lub III) lub zespołu orzekającego o stopniu niepełnosprawności: znacznym, umiarkowanym lub lekkim.
 6. Inwalidzi wojenni, wojskowi - na podstawie książeczki inwalidy wojennego (wojskowego) wydanej przez ZUS.
 7. Osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji lub uznane za niepełnosprawne w stopniu znacznym (I grupa inwalidzka) - na podstawie jednego z niżej wymienionych dokumentów:
 - a) legitymacji wydanej przez zespół d/s orzekania o stopniu niepełnosprawności (powiatowy, wojewódzki),
 - b) dowodu osobistego z wpisem o inwalidztwie.
 8. Ociemniałi - na podstawie legitymacji Polskiego Związku Niewidomych, legitymacji Związku Ociemniałych Żołnierzy RP lub jednego z dokumentów wymienionych w § 3 pkt. 7.
 9. Opiekunowie osób, o których mowa w pkt. 5, 7 i 8 - tylko w przypadku, gdy towarzyszą tym osobom w podróży - na podstawie dokumentów poświadczających uprawnienia osób niepełnosprawnych.
 10. Osoby, które ukończyły 70 rok życia, tj. od dnia ukończenia - na podstawie dokumentu tożsamości (ze zdjęciem i datą urodzenia).

§ 4. Przejazdy ulgowe.

1. Do przejazdów ulgowych uprawnieni są:
 - a) dzieci od lat 4-cho do 10-ciu (tj. do dnia 10 rocznicy urodzin) na podstawie oświadczenia osoby opiekującej się nimi w podróży,
 - b) uczniowie dziennych: szkół podstawowych, gimnazjów, szkół zawodowych, średnich i policealnych na podstawie ważnej legitymacji szkolnej (wzór MEN), (tzn. uczniowie i słuchacze szkół dla dorosłych lub uczący się w trybie popołudniowym lub wieczorowym nie mogą korzystać z w/w ulg),
 - c) studenci szkół wyższych, na podstawie ważnej legitymacji studenckiej (wzór MEN). Uprawnienie nie dotyczy słuchaczy studiów podyplomowych i doktoranckich,
 - d) kombatanci wojenni oraz osoby posiadające równorzędne uprawnienia - na podstawie legitymacji kombatanckiej,
 - e) *emeryci, renciści (z wyłączeniem rent rodzinnych) nie pozostający w stosunku pracy, na podstawie dowodu osobistego oraz aktualnego odcinka renty (emerytury) lub wyciągu z banku potwierdzającego wypłacone świadczenie. Nie jest wymagane, aby kwota świadczenia była czytelna.*
 - f) współmałżonkowie, na których emeryci i renciści pobierają zasiłki rodzinne na podstawie decyzji ZUS przyznającej zasiłek i dowodu osobistego,
2. Pasażer może korzystać podczas przejazdu tylko z jednej ulgi.
3. Nie uwzględnia się żądań o zastosowanie ulgi w drodze zwrotu części należności za zakupiony wcześniej bilet normalny.

§ 5. Przewóz zwierząt i bagażu.

1. Dopuszcza się przewóz bez dodatkowych opłat:
 - a) dwóch sztuk bagażu ręcznego, które nie przekraczają żadnego z wymiarów: 80 cm x 50 cm x 30 cm, (z wyłączeniem plecaków ze stelażem, które podlegają dodatkowej opłacie bez względu na wymiary),
 - b) małych zwierząt trzymanyh na rękach (np. psy, koty, ptaki),
 - c) psów, które są przewodnikami osób niewidomych,
 - d) wózki inwalidzkie i sprzęt rehabilitacyjny potrzebny podróżującym osobom niepełnosprawnym do poruszania się.
2. Bilet miesięczny **lub kwartalny** uprawnia do przewozu psa lub ponadwymiarowego bagażu ręcznego (torby, plecaka, futerału na instrument muzyczny, itp.) bez dodatkowej opłaty.
3. Pasażerowie za zgodą kierującego pojazdem mogą przewozić odpłatnie w pojazdach bagaż inny niż określony w § 5 pkt. 1, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia w pojeździe, aby nie zagrażał bezpieczeństwu, nie utrudniał przejścia, nie narażał na zanieczyszczenie lub uszkodzenie odzieży (ciała) innych pasażerów i nie zasłaniał widoczności kierującemu pojazdem. Odpłatny przewóz psów większych oraz bagażu ręcznego przekraczającego wymiary określone w § 5 pkt. 1 lit. a) nie wymaga zgody kierującego pojazdem.
4. Ulg przy przewozie bagażu i zwierząt nie stosuje się.

§ 6. Sprzedaż biletów.

1. **Sprzedaż biletów komunikacji miejskiej KZK GOP w cenach nominalnych odbywa się:**
 - a) **w punktach stacjonarnych i automatach,**
 - b) **przez konduktorów na specjalnie oznaczonych liniach.**
2. Dopuszcza się sprzedaż biletów przez kierującego pojazdem. Kierujący pojazdem sprzedaje bilety specjalnie oznaczone o cenie podwyższonej w stosunku do nominalnej o opłatę manipulacyjną (na niektórych liniach Zarząd KZK GOP może odstąpić od opłaty manipulacyjnej).
3. Kierujący pojazdem może prowadzić sprzedaż biletów wyłącznie podczas postojów na przystankach. W razie opóźnienia pojazdu większego niż 3 minuty w stosunku do rozkładu jazdy kierujący pojazdem może odmówić sprzedaży biletów.
4. W przypadku konieczności zakupu biletu u kierującego pojazdem pasażer bezpośrednio po wejściu do pojazdu udaje się do kierującego pojazdem celem zakupu biletu i natychmiast po zakupie biletu kasuje go w najbliższym kasowniku.
5. Brak możliwości nabycia biletu u kierującego pojazdem nie zwalnia pasażera z odpowiedzialności za przejazd bez ważnego biletu. W związku z tym zaleca się kupowanie biletów w punktach stacjonarnych, gdyż sprzedaż biletów przez kierującego pojazdem jest jedynie rozszerzeniem stacjonarnej sieci sprzedaży biletów.

§ 7. Zwrot biletów.

1. Kupującemu bilet okresowy imienny miesięczny (**kwartalny**) przysługuje prawo zwrotu tego biletu najpóźniej do 5-tego dnia miesiąca jego **obowiązywania (pierwszego miesiąca obowiązywania)**. Przy zwrocie biletu potrąca się opłatę manipulacyjną, w wysokości 20% nominalnej ceny biletu.
2. Zwrot biletu przyjmuje kolektura, która go sprzedała.

§ 8. Kasowanie biletów.

1. Pasażer po wejściu do pojazdu bez zbędnej zwłoki (przed zajęciem miejsca siedzącego) zobowiązany jest do:
 - a) **skasowania lub zakupu biletu u kierowcy i jego skasowania, lub**
 - b) **zakupu biletu u konduktora,**

chyba, że pasażer posiada bilet nie wymagający kasowania i nie przewozi zwierząt lub bagażu wymagającego uiszczenia opłaty za przejazd.

2. Kasując bilet jednorazowy pasażer zobowiązany jest do sprawdzenia prawidłowości skasowania, w szczególności zabrania się kasowania biletu więcej razy niż to wynika z jego typu. W razie braku kodu kasującego na bilecie należy udać się do innego kasownika lub do kierującego pojazdem celem właściwego oznaczenia ważności biletu.
3. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu **ważny** bilet przysługuje prawo kontynuowania podróży na podstawie posiadanego biletu następnym pojazdem linii przebiegającej tą samą trasą.
4. Pasażer dokonujący przejazdu na odcinku jednego przystanku również jest zobowiązany **posiadać ważny** bilet.

§ 9 KONTROLA BILETÓW

1. Przebywając w pojeździe pasażer jest zobowiązany do posiadania i okazywania kontrolującym ważnych biletów oraz dokumentów uprawniających do przejazdów bezpłatnych lub ulgowych. W razie nieprawidłowego korzystania z ulgi lub braku uprawniających do korzystania z ulg dokumentów, podróżnego uważa się za jadącego bez ważnego biletu.
2. Kontrolerzy (**konduktorzy**) uprawnieni są do sprawdzania czy pasażer podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzęta) na podstawie ważnego biletu oraz czy korzystając z bezpłatnych lub ulgowych przejazdów posiada dokumenty uprawniające do tego. Kontrolerzy (**konduktorzy**) mogą też sprawdzać czy podróż (przewóz) odbywa się zgodnie z "Zasadami porządkowymi" (załącznik do Taryfy).
3. Pasażer, który podróżuje (przewozi bagaż lub zwierzęta) niezgodnie z Taryfą zobowiązany jest do uiszczenia opłaty dodatkowej oraz przewoźnego zgodnie z Cennikiem. Druk opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnego biletu zastępuje bilet. Za naruszenie Taryfy uważa się jazdę bez ważnego biletu, a w szczególności jazdę:
 - a) bez biletu (jednorazowego, okresowego),
 - b) z biletem nieskasowanym,
 - c) z biletem zniszczonym,
 - d) z biletem niewypełnionym, wypełnionym nieprawidłowo lub w przypadku gdy z biletu korzysta inna osoba niż wymieniona na nim (dotyczy biletów okresowych imiennych),
 - e) z biletami, które nie obowiązują na liniach KZK GOP,
 - f) z biletem o zaniżonej opłacie.
4. O ile pasażer nie jest w stanie uiścić opłaty dodatkowej w pojeździe, celem sporządzenia protokołu wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej kontroler (**konduktor**) ma prawo żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości (zawierającego fotografię i adres zamieszkania).
5. W razie odmowy zapłacenia należności i niemożności ustalenia tożsamości pasażera, kontroler (**konduktor**) ma prawo zwrócić się do funkcjonariusza Policji lub innych organów porządkowych, które mają, zgodnie z przepisami prawa, uprawnienia do ustalania tożsamości osób, o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia tożsamości pasażera.
6. Za spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy środka transportowego bez uzasadnionej przyczyny pasażer zobowiązany jest uiścić opłatę dodatkową w wysokości określonej w Cenniku.
7. Podczas wykonywania przez kontrolera czynności związanych z wypisywaniem druku opłaty dodatkowej pasażer zobowiązany jest oczekiwać w pojeździe do czasu ich zakończenia. KZK GOP nie odpowiada za dokumenty pozostawione kontrolerowi podczas w/w czynności.
8. Bilety lub legitymacje, co do których istnieje podejrzenie, że są sfałszowane, kontroler może zatrzymać za pokwitowaniem na druku protokołu-wezwania, sporządzając jednocześnie odpowiednią notatkę.

9. Za osobę, której z powodu wieku lub stanu psychicznego winy zarzucić nie można, odpowiada ten kto z mocy ustawy lub umowy zobowiązany jest do nadzoru nad tą osobą.

§ 10

ODWOŁANIA OD NAŁOŻONYCH OPŁAT DODATKOWYCH

1. Nabywca imiennego biletu okresowego, który korzystał ze środków komunikacyjnych KZK GOP zgodnie z nabytym uprawnieniem, a w trakcie kontroli nie posiadał biletu i otrzymał protokół-wezwanie do uiszczenia opłaty dodatkowej może uzyskać anulowanie opłaty dodatkowej o ile zgłosi się z tym bilettem (zakupionym przed kontrolą biletową) do KZK GOP w ciągu trzech dni (licząc od daty wystawienia protokołu-wezwania).
2. Osoba, która korzystała z przejazdu bezpłatnego lub ulgowego i w trakcie kontroli nie posiadała dokumentu uprawniającego ją do takiego przejazdu może uzyskać anulowanie opłaty dodatkowej. Warunkiem anulowania opłaty dodatkowej jest zgłoszenie się do KZK GOP w ciągu trzech dni (licząc od daty wystawienia protokołu-wezwania) i przedstawienie dokumentu uprawniającego do korzystania z przejazdu bezpłatnego lub ulgowego.
3. Przy anulowaniu opłaty dodatkowej w trybie § 10 pkt. 1 i 2 KZK GOP pobiera opłatę manipulacyjną w wysokości określonej w Cenniku.
4. Odwołań od nałożenia opłat dodatkowych nie rozpatruje się, jeżeli od daty wystawienia opłaty dodatkowej do czasu złożenia odwołania minęło siedem dni.

§ 11. Zmiany i odstępstwa od Taryfy.

1. Wysokość ulg, o których mowa w § 4 może być zróżnicowana przez Zarząd KZK GOP.
2. Zarząd KZK GOP może wprowadzić rabaty w cenach biletów. O ile rabat ma obowiązywać krócej niż trzy miesiące nie oznacza to konieczności zmiany cenników podanych wcześniej do wiadomości publicznej.
3. KZK GOP w przypadkach szczególnych (np. na liniach specjalnych) może wprowadzić odstępstwa od Cennika, co zostanie podane do wiadomości publicznej.

§ 12

UWAGI I POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Na podstawie niniejszej Taryfy sporządzone zostaną wyciągi, które w postaci ogłoszeń podane zostaną do wiadomości publicznej poprzez umieszczenie ich w pojazdach.
2. Taryfa wchodzi w życie z dniem **1 czerwca 2004 roku**.

Zasady porządkowe obowiązujące w komunikacji miejskiej KZK GOP

§ 1.

1. Przez określenie "przewoźnik" rozumieć należy podmiot wykonujący usługę przewozu osób i bagażu ręcznego w publicznej komunikacji miejskiej, działający na zlecenie KZK GOP.
2. Pasażerowie korzystający z przejazdów oraz kierujący pojazdami i kontrolerzy (**konduktorzy**) obowiązani są do przestrzegania niniejszych zasad porządkowych.
3. Kontrolerzy obowiązani są w czasie pełnienia obowiązków służbowych nosić identyfikator służbowy i okazywać go pasażerom na żądanie.

§ 2.

1. Pasażer odpowiada wobec przewoźnika za szkody powstałe wskutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia z jego winy pojazdu lub jego wyposażenia.
2. Przewoźnik nie odpowiada wobec pasażera za szkody powstałe na skutek przerw w ruchu albo zmian kierunku jazdy pojazdu spowodowanych siłą wyższą, przyczynami natury techniczno-eksploatacyjnej, zarządzeniem organów ruchu drogowego lub innych kompetentnych organów.

§ 3.

1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na przystankach i po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.
2. Wsiadanie do pojazdu na przystankach końcowych dozwolone jest dopiero po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy.
3. Kierujący pojazdem po zakończeniu czynności, o których mowa w pkt. 2. obowiązany jest niezwłocznie podjechać do przystanku dla wsiadających w celu umożliwienia osobom czekającym na przystanku zajęcia miejsca w pojeździe.

§ 4.

1. Pasażer zamierzający wsiąść na przystanku oznaczonym "na żądanie" obowiązany jest wcześniej uprzedzić o tym kierującego pojazdem, a osoba zamierzająca wsiąść na takim przystanku daje znak podniesioną ręką.
2. Sygnał odjazdu z przystanku daje kierujący pojazdem po uprzednim sprawdzeniu, że wszystkie osoby wsiadające są już wewnątrz pojazdu, a wysiadające opuściły go.
3. W pojazdach wyposażonych w automatyczne urządzenie do zamykania drzwi zabronione jest ruszanie z przystanku przed zamknięciem drzwi.

§ 5.

1. Pasażer, który zajmie miejsce z napisem lub symbolem "dla inwalidy", "dla osoby z dzieckiem na ręku", itp. obowiązany jest zwolnić je w przypadku

- zgłoszenia się osoby dla której takie miejsce jest przeznaczone.
2. Pasażerowie nie mogą zajmować miejsca w pobliżu kierującego pojazdem w sposób ograniczający jego pole widzenia oraz zachowywać się w sposób utrudniający kierującemu prowadzenie pojazdu.

§ 6.

1. Kierujący pojazdem lub kontrolerzy (**konduktorzy**) może odmówić przewozu osób:
 - 1) nietrzeźwych;
 - 2) które są niebezpieczne lub uciążliwe dla innych pasażerów.
2. Osoby o których mowa w pkt. 1. obowiązane są na wezwanie opuścić pojazd bez prawa zwrotu wartości biletu.

§ 7.

1. Rzeczy zabierane przez pasażerów do pojazdów nie mogą zagrażać bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji, stwarzać możliwości wyrządzenia szkody innym pasażerom lub przewoźnikowi, przeszkadzać pasażerom i narażać ich na niewygody.
2. W pojazdach można przewozić małe zwierzęta pokojowe, jeżeli nie są uciążliwe dla podróżnych (np. z powodu hałasu, zapachu). Przewożone zwierzęta powinny być umieszczone w odpowiednim opakowaniu (w koszach, skrzynkach, klatkach) zabezpieczającym przed wyrządzeniem szkody.
3. Przewóz psów, w liczbie nie więcej niż jeden pies pod opieką dorosłego podróżnego, jest dozwolony pod warunkiem, że podróżny posiada aktualne świadectwo szczepienia psa oraz pies jest trzymany na smyczy i ma założony kaganiec.
4. Pasażer na żądanie współpasażera zobowiązany jest zdjąć plecak. Z żądaniem takim może również wystąpić kierujący pojazdem i kontrolerzy (**konduktorzy**) biletów.
5. Osoby, które pełnią służbę publiczną lub wojskową i obowiązane są mieć przy sobie broń palną w czasie przejazdu służbowego, mogą mieć przy sobie odpowiednio zabezpieczoną broń.

§ 8.

1. Zabronione jest:
 - 1) otwieranie drzwi pojazdu podczas jazdy,
 - 2) nieuzasadnione dawanie sygnału odjazdu lub zatrzymania pojazdu,
 - 3) wsiadanie do pojazdu po sygnale do odjazdu lub uprzedzeniu przez obsługę, że wolnych miejsc nie ma,
 - 4) zanieczyszczanie i zaśmiecanie pojazdu lub niszczenie jego urządzeń i wyposażenia,
 - 5) wychylanie się z pojazdu i opieranie się o drzwi podczas jazdy,
 - 6) korzystanie z radioodbiorników lub zakłócanie w inny sposób spokoju w pojeździe,
 - 7) palenie tytoniu i spożywanie napojów alkoholowych,

- 8) wyrzucanie jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub postoju,
- 9) wykonywanie czynności mogących narazić współpasażerów na szkody,
- 10) przewożenie w wózku dziecka nie zapiętego szelkami zapobiegającymi wypadnięciu z wózka,
- 11) siadanie na barierkach ochronnych w przegubie autobusu,
- 12) wchodzenie do pojazdu w tyżworolkach lub wrotkach,
- 13) umieszczanie na siedzeniach zwierząt i bagażu.